

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Aanpak Tijdelijk Werklozen

Samenvatting

Op 14 december 2020 werd tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners het VESOC-akkoord 'Alle Hens Aan Dek' afgesloten. Daarin werd volgende doelstelling opgenomen:

"Kwetsbare werknemers, waaronder tijdelijk werklozen, kunnen reeds rekenen op kosteloze opleiding bij VDAB. Voor tijdelijk werklozen is ons objectief op termijn alle intensief tijdelijk werklozen te bereiken én zich te laten inschrijven bij VDAB. Voor dit laatste overleggen we met de federale overheid. VDAB doet een opleidingsaanbod aan elke intensief tijdelijk werkloze. Voor 2021 beogen we dat de helft van de intensief tijdelijk werklozen een opleiding, stage of vrijwilligerswerk volgt of instapt in een tijdelijke job. Het criterium voor intensieve tijdelijke werkloosheid wordt uitgewerkt door de Raad van Bestuur van VDAB in overleg met de Vlaamse Regering."

Op de Raad van Bestuur van VDAB van 3 februari 2020 werd in consensus de definitie en voorstel van aanpak voor 'intensieve tijdelijk werklozen' goedgekeurd. In deze mededeling wordt deze aanpak toegelicht.

1. Situering

Op 14 december 2020 werd tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners het VESOC-akkoord 'Alle Hens Aan Dek' afgesloten. Daarin werd volgende doelstelling opgenomen:

"Kwetsbare werknemers, waaronder tijdelijk werklozen, kunnen reeds rekenen op kosteloze opleiding bij VDAB. Voor tijdelijk werklozen is ons objectief op termijn alle intensief tijdelijk werklozen te bereiken én zich te laten inschrijven bij VDAB. Voor dit laatste overleggen we met de federale overheid. VDAB doet een opleidingsaanbod aan elke intensief tijdelijk werkloze. Voor 2021 beogen we dat de helft van de intensief tijdelijk werklozen een opleiding, stage of vrijwilligerswerk volgt of instapt in een tijdelijke job. Het criterium voor intensieve tijdelijke werkloosheid wordt uitgewerkt door de Raad van Bestuur van VDAB in overleg met de Vlaamse Regering."

Op de Raad van Bestuur van 3 februari 2020 werd consensus gevonden over de aanpak voor tijdelijk werklozen en over het criterium voor intensieve tijdelijk werklozen.

2. Met een driedelig getrappt model krijgt elke tijdelijk werkloze een opleidingsaanbod

De coronacrisis biedt een opportuniteit om de regisseursrollen die VDAB heeft gekregen met het Vlaams Regeerakkoord in de praktijk ook voor de eerste maal uit te voeren. Als loopbaanregisseur wordt door VDAB sinds september 2020 een groep van werknemers bereikt die door de genomen coronamaatregelen zijn teruggevallen op tijdelijke werkloosheid. In totaal hebben zo 340.290 tijdelijk werklozen en 46.735 werkgevers een mail of brief gekregen van VDAB. Voor velen van hen is het de eerste keer dat ze in aanraking komen met de dienstverlening van VDAB. **Met een wervend opleidingsaanbod in samenwerking met sectoren wil VDAB deze zeer 'diverse' groep stimuleren om hun competenties te versterken.**

Driedelig getrappt model

De Raad van Bestuur van VDAB wil de inspanningen die genomen zijn sinds september 2020 verder zetten en hamert er daarom op dat **iedere tijdelijk werkloze** wordt bereikt met een aanbod door VDAB, **ongeacht de intensiteit of de duur van de tijdelijke werkloosheid**. Uiteraard zal er meer maatwerk nodig zijn in samenwerking met de sectoren, werkgevers- en werknemersorganisaties om de tijdelijk werklozen te bereiken.

Vanaf dag 1 tijdelijke werkloosheid: elke tijdelijk werkloze krijgt een communicatie (digitaal) over het breed aanbod van VDAB én partners. In deze communicatie wordt elke 'tijdelijke werkloze' gestimuleerd om zich in te schrijven bij VDAB.

Na 10 dagen tijdelijke werkloosheid: intensieve aanpak, gericht op de tijdelijk werklozen

Er volgt opnieuw digitale communicatie, met volgende elementen :

- Nog sterkere klemtoon dat het belangrijk is om vrijgekomen tijd te benutten voor competentieversterking;
- Waar mogelijk al meer gepersonaliseerd informeren over het aanbod (bv. aan de hand van informatie tewerkstelling tijdelijk werkloze);
- **Ook bij andere actoren sensibiliseringsplicht leggen** (werkgevers, uitbetalingsinstellingen,...);
- **Aandacht vestigen op/aanzetten tot invullen van bestaande competentiecheck-up instrumenten:** voorhouden van spiegel, moment aangrijpen om competenties in kaart te brengen;

Dit wordt intern binnen VDAB gemonitord.

Drie opeenvolgende maanden 10 dagen TW (per maand) = intensief of langdurig tijdelijk werkloos: een structurele en aanklampende aanpak.

Werknemers worden dus in toenemende mate vanaf dag 1 geïnformeerd over de noodzaak aan en de mogelijkheden van opleiding en begeleiding. Voor werknemers die gedurende 3 opeenvolgende maanden 10 dagen of meer werkloos zijn, dreigt een structureel impact op hun loopbaan. Voor hen wordt een structurele en aanklampende aanpak uitgewerkt.

VDAB realiseert voor deze tijdelijk werklozen

- Diepgaande opvolging/sturing/begeleiding door VDAB; VDAB kan hiervoor oa. gebruik maken van de tender 'recente werkervaring' die helpt om te (her)oriënteren, solliciteren, gepast opleidingsaanbod vinden, ...
- Conform het VESOC-akkoord AHAD wordt deze groep intensieve TW gemonitord : 50% in opleiding, stage, vrijwilligerswerk of andere job, ...

VDAB gaat voor deze groep ook het gesprek aan met sectoren en betrokken werkgevers.

- Hierdoor krijgt VDAB meer zicht op de toekomstsituatie voor de onderneming en sector : zal de onderneming grondig heroriënteren, zal er effect zijn op het aantal arbeidsplaatsen ? Dit vergt een maatgerichte aanpak ;
  - Een deel van de ondernemingen zal terug kunnen opstarten. Indien heroriëntering niet aan de orde is dan nog kan opleiding een essentiële stap zijn om de heropstart terug mee vorm te geven. Zo kan bv. via opleiding de werknemer zich voorbereiden op grote transformaties zoals digitalisering of vergroening.
  - In andere ondernemingen zal her-oriëntering wel aan de orde zijn en is een aanbod op maat nodig, gericht op heroriëntering. Er wordt werk gemaakt van sectorale transitiepunten.
- Het opleidingsaanbod van de sector wordt hierbij betrokken.

In het VESOC-akkoord 'Alle Hens aan Dek' is er in 10 miljoen euro voorzien om een gericht en breed opleidingsaanbod uit te bouwen voor tijdelijk werklozen.

3. Monitoring 'intensief tijdelijk werklozen'

De Raad van Bestuur van VDAB definieert 'intensieve tijdelijk werklozen', als werknemers die minstens 10 dagen tijdelijk werkloos zijn per maand gedurende 3 maanden. Op basis van cijfers die VDAB van RVA heeft gekregen voor de maand december 2020 blijkt dat ongeveer 25.000 werknemers of 15% van het totaal aantal tijdelijk werklozen (162.009) minstens 10 dagen tijdelijk werkloos waren in de maanden december, november en oktober. Alleen voor de maand december 2020 ging het om 58.283 personen die 10 dagen of meer tijdelijk werkloos waren.

Uiteraard wordt deze dynamiek bepaald door de genomen coronamaatregelen en het verder verloop van de coronacrisis. Het is deze groep die dus ook in functie van het afgesproken objectief maandelijks verfijnd gemonitord zal worden naar instroom in competentieversterkende trajecten of intensieve begeleiding en waarover op het VESOC terugkoppeling gegeven zal worden. Op basis van de ambitie uit 'AHAD' zal er elke maand opgevolgd worden of het objectief bereikt wordt. De helft van de intensief tijdelijk werklozen een opleiding, stage of vrijwilligerswerk heeft gevolgd of instapt in een tijdelijke job. Dit zal gebeuren op basis van data waar VDAB over beschikt en op basis van een kwalitatieve bevraging van de 'tijdelijke werklozen'. Zoals in volgend punt wordt toegelicht zal een inschrijving van de 'intensief tijdelijke werkloze' bij VDAB deze opdracht vereenvoudigen.

4. Inschrijving Tijdelijk Werklozen

Op vraag van minister van Werk Hilde Crevits vond er op 29 januari 2021 een interministeriële conferentie 'Werk' plaats. Cfr. De ambities geuit in 'AHAD' is er gevraagd aan de federale minister van Werk Pierre-Yves Dermagne om het huidig vereenvoudigd stelsel 'tijdelijke werkloosheid door de coronacrisis Covid19' niet zomaar te verlengen maar bij te sturen zodat 'intensief tijdelijk werklozen' zich na drie maanden dienen in te schrijven bij VDAB in functie van opleiding. Drempels die 'tijdelijk werklozen' ervaren om tijdelijk elders te werken dienen daarbij ook te worden weggewerkt.

5. Conclusie

Op voorstel van de Raad van Bestuur van VDAB worden tijdelijk werklozen in een drieledig getrapt model bereikt. Vertrekpunt is de communicatie aan elke tijdelijk werkloze. Gedurende drie opeenvolgende maanden telkens 10 dagen of meer (per maand) werkloos zijn, is een knipperlicht voor VDAB voor maatwerk op niveau van de onderneming en sector. Voor deze groep wordt in overleg met sector en onderneming extra acties ondernomen zowel gericht naar de werknemer als naar de werkgever en sector.

De resultaten van de genomen acties, in het bijzonder de intensief tijdelijk werklozen, zullen maandelijks op de Raad van Bestuur van VDAB worden besproken en periodiek worden opgevolgd op het VESOC-overleg en indien nodig worden de afspraken bijgestuurd.

De Vlaamse Regering zal met de sociale partners alvast in overleg gaan om het vooropgesteld objectief voor deelname aan opleiding, stage of tijdelijk elders te werken, te verscherpen van 50% naar 75%.

De Vlaamse Regering suggereert aan de Raad van Bestuur van VDAB om werknemers en werkgevers uit zwaar getroffen sectoren sneller aanklappend te bereiken en te sensibiliseren over het opleidings- en begeleidingsaanbod van VDAB én partners, ook al voldoen ze nog niet aan de vooropgestelde definitie van intensief tijdelijke werkloze.

VDAB is voor het bereiken van deze doelstellingen afhankelijk van de Federale Regering. De Vlaamse Regering dringt er bij de federale minister van Werk dan ook op aan dat het huidig stelsel van tijdelijke werkloosheid door de coronacrisis wordt bijgestuurd zodat 'intensief tijdelijke werklozen' zich na drie maanden dienen in te schrijven bij VDAB.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Hilde CREVITS